

brugt til Overdrivelse, at fremsætte saadanne Programudtalelser, og det er det især, naar man samles i en Folkerepræsentation efter et Valg. Det er destoværre saadan i Øjeblikket her i Landet, at de politiske Forhold ere langt mere uklare; end man skulde anse det for muligt, naar almindelige Valg have fundet Sted til omtrent hele Folkerepræsentationen. Man skulde tro, at efter saadanne Valg havde alle Folkerepræsentanterne klart tilkendegivet overfor Vælgerne, hvilket Standpunkt de vilde indtage til enhver af de Sager, som man havde forudset vilde komme til at ligge for, og især skulde man tro, at Regeringens Leder før Valget og Regeringens Leder efter Valget, som er forbleven den samme, og som personlig har deltaget en hel Del i Valgagitationen, af Vælgerne var bleven tvungen til, eller rettere, selv havde været overordentlig villig til overfor Vælgerne at fremsætte sine politiske Anskuelse med den størst mulige Klarhed, for at Vælgerne kunde vide, i hvilken Retning Styrelsen af Landet skulde gaa under hans Ledelse. Men der er sket det beklagelige i det danske Folk, for det første, at den Mand, som staar i Spidsen for vort konstitutionelle Maskineri, ingenlunde har følt det som en Forpligtelse for sit Vedkommende at udtale sig klart om den politiske Situation, men lige det stik modsatte, og at ganske forunderligt et ikke ringe Antal af de danske Vælgere har vist den Kortsynethed overfor ham at gøre en Undtagelse og tillade ham at tale ganske taaget over den politiske Situation i det hele, og dog skænke ham deres Tillid ganske i det blaa. For det kan jo ikke nægtes, at Ministeriets Tilhængere kom til at nyde Tillid hos de danske Vælgere i et Omfang, som ikke var ringe, idet de nemlig kom til at nyde Tillid ikke alene hos de danske Mænd af Vælgerfolket, som vare dette Partis og denne Politik's Tilhængere, men at de ogsaa samlede op fra de moderate en meget væsentlig Del af dette Partis egentlige Tilhængere, og at de endogsaa fra Højre tilførte Partiet et ikke ubetydeligt Vælgerkorps. Derved blev det jo, uagtet hele Partiets Holdning var saa uklar, som den var, muligt for dette Parti at samle over 90,000 Vælgere under sin Fane og komme her ind i Tinget som det største Mindretal. Nu staar dette Mindretal her i Tinget som det ledende og — hvis det faar yderligere Tilslutning fra den moderate Gruppe — som opretholdende det nu bestaaende Ministerium.

Nu er der holdt en Trontale, og nu

er der rettet dette Spørgsmaal til Folkerepræsentationen: Hvad have I at udtale om den foreliggende politiske Situation? Da kommer det ledende Parti her i Folketinget og udtaler i seks stakkels Linier: „Folketinget beslutter at bevidne Hans Majestæt Kongen sin Glæde over Trontalen ved Rigsdagens Aabning den 1. Oktober“ —, det siger ikke et eneste Muk —, og saa tilføjes der: „og tilsiger Ministeriet sin Støtte under dets Ledelse af Arbejdet for Gennemførelsen af de heri nævnte Reforme.“ Det sidste siger for meget, thi dette Forslag er stillet den 2. Oktober, og den Gang kendte man saa at sige slet ikke noget som helst til, hvorledes de Forslag vilde blive, som vare nævnte i Trontalen; man kendte intet andet til disse Forslag end selve Titelen. Nu er ganske vist en Del af dem senere bleven forelagt, men den Skikkelse, hvori de vilde blive forelagte, kendte det ærede ledende Parti her i Tinget ikke, den Gang det stillede dette Forslag. Altsaa, de tilsige Ministeriet ganske ud i det blaa deres Støtte, det vil sige, dette Parti gør sig ganske simpelt til en Tjener for Regeringen, reducerer sig som Folkerepræsentanter og som Parti ganske til ikke at være noget som helst andet end Tjenere for Magthaverne. De sige intet som helst, ikke et eneste politisk selvstændigt Ord, ikke en Smule udgaar der som Svar paa Trontalen fra dette Parti om, hvad der er dette Partis Anskuelse om de forskellige Sager; om Sagerne har dette Parti ingen Mening at udtale, det har kun at gøre et høfligt og dybt Buk for Ministeriet og sige til Ministeriet: Gør, hvad I ville, vi følge Eder i alle Tilfælde. Men dette er ikke nogen værdig Holdning for et stort politisk Parti, og det har ikke forekommet os at være en Holdning, som vi burde slutte os til. Vi have tværtimod ment, at nu, da vi samles efter Valgene, vilde det være rimeligt, at der fra Folkerepræsentanternes Side blev fremsat en politisk Udtalelse, som gav Vælgerne noget Bevis for, hvilke Ønsker der var her i Folkerepræsentationen om, hvorledes den politiske Retning og Holdning skulde være. Det er saa meget mere nødvendigt, som — hvad jeg tidligere har fremhævet — den politiske Situation forekommer mig ganske overordentlig uklar. Den er uklar ikke mindst derved, at til en vis Grad, i alt Fald til at begynde med, førte Reformpartiet under Valgkampagnen en Dobbelt-politik. Ovre i Jylland var allerede til at begynde med Reformpartiet radikalt. Deres